

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, -ਅਪੀਲਕਰਤਾ:

ਬਨਾਮ

ਝੰਡੂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1966 ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 86

13 ਜਨਵਰੀ 1967 ਈ.

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ 1)—ਸ਼੍ਰੀ. 28, 31 ਅਤੇ 34—ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ — ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ — ਕੀ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ — ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਜ਼ਮੀਨ - ਕੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਆਜ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ, ਇਹ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31(2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਸਤਵਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ, ਭਾਵ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਵਿਆਜ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਟਰਮੀਨਸ ਏ ਕੋਓ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਇਹ ਕਦੋਂ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 28, 31 ਅਤੇ 34 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੈਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਲਈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ, ਦੀ 10 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 31 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 336,076.25 ਪੈਸੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 3 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ। ,08,216.75 ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਰੁਪਏ 27,859.50 ਪੈਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ। 424.00 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ 27,859.50 ਰੁਪਏ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 'ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ' ਲੈ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡੀ.ਐਨ. ਅਵਸਥੀ, ਜੇ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਹੁਕਮ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਸ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਫਸਟ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਇਕੋ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹੀ? ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 28, 31 ਅਤੇ 34 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਵੈਧ ਟੈਂਡਰ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਧਾਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਕਮ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ: - "28. ਜੇ ਉਹ ਰਕਮ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜੋ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ।

* * * * (31) (1) ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਅਗਲੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ।

(2) ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ,

ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਰਕਮ ਦੀ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ: ਇਹ ਵੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ।

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਉਸੇ ਹੀ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਮੁਆਫੀ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ।

(4) ਪਿਛਲੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। * * * ◆ ◆ * * * *
 * 34. ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇੰਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ "ਹੋਵੇਗਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ "ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਹੋਵੇਗਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਹੋਣਗੇ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ, "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ" ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਆਜ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾ ਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ ਕੌਂਸਲਰਸਪੌਂਡੈਂਟ (1) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਜੋਏ ਨਰਾਇਣ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 31(2) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31(2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਸਤਵਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ, ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾ ਕੇ; ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਆਜ ਚੱਲਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਟਰਮੀਨਸ ਇੱਕ ਕੋ. ਯਾਨੀ, ਇਹ ਕਦੋਂ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਮੈਂ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗ ਸਕਦਾ।

ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

Jatinder Singh, Translator

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।